

Analiza Allianz Trade: România, între potențial și presiuni: redresare în așteptare, vulnerabilități în creștere

Realizată de Allianz Trade, lider global în asigurarea creditului comercial și analiza riscului de țară, cea mai recentă evaluare dedicată României oferă o imagine amplă asupra provocărilor economice prognozate pentru 2025.

Analiza se bazează pe un model propriu de rating al riscului și evidențiază o serie de dezechilibre structurale – **inflație persistentă, slăbirea finanțelor publice și externe, instabilitate politică** – care afectează profilul de risc al economiei. **România este evaluată cu un rating de țară B/3 (sensitive)**, ceea ce reflectă un risc moderat de neplata și o sensibilitate ridicată la șocuri economice pe termen scurt.

Creștere economică modestă și redresare lentă într-un context economic volatil

România a avut o performanță economică peste media altor economii emergente în ultimii 20 de ani, cu o creștere medie a PIB-ului real de **+3,7%**. Cu toate acestea, traiectoria a fost marcată de episoade de volatilitate severă precum contracția de **-3,7% înregistrată în 2020**, care a fost urmată de o creștere de **+5,7% în 2021**. Însă, războiul din Ucraina a diminuat perspectiva de creștere, în principal prin creșterea prețurilor la energie și accentuarea presiunilor inflaționiste.

După un avans de **+4,1% în 2022** și o decelerare la **+2,1% în 2023**, economia a înregistrat o creștere de **+1,4% în prima jumătate a anului 2024**, fiind însă urmată de o contracție de **-0,3% în trimestrul al treilea**, ceea ce a condus la o creștere anuală modestă de doar **+0,8%**. **Pentru 2025, analiștii Allianz Trade estimează o redresare lentă, cu o creștere a PIB-ului de +1,0%**, urmată de un ritm susținut de **+2,3% în 2026**. Evoluția economică va depinde în special de nivelul investițiilor publice și de relansarea treptată a consumului intern, fiind stimulată de majorarea veniturilor reale. Totuși, măsurile de consolidare fiscală necesare vor continua să tempereze dinamica de creștere.

Inflația persista, iar relaxarea monetară este încă precaută

Deși a adoptat un regim de țintire a inflației de 2,5%, Banca Națională a României a menținut o politică monetară relaxată pe termen lung. În perioada 2017–2023, ratele dobânzilor reale au rămas negative, chiar și în condițiile unui mediu economic caracterizat de creșteri consistente ale salariilor și ale prețurilor de consum.

Ca raspuns la presiunile inflaționiste generate de creșterea prețurilor la energie, Banca Națională a României a majorat treptat rata de politica monetară, de la 1,25% în 2021 pâna la 7% în ianuarie 2023. În iulie 2024, a demarat un nou ciclu de relaxare monetară, reducând dobânda la 6,5%, **cu estimări care indica o posibila scadere spre 5,5% pâna la sfârșitul anului 2025.**

Deși aflata pe un trend descendent, **inflația se menține peste media regională, fiind estimată la 5,6% în 2024**, cu o prognoza **de 4,8% pentru 2025 și 3,8% în 2026.** Aceasta evoluție este alimentată de majorările de prețuri la alimente, creșterile salariale accelerate și politicile fiscale expansioniste.

Dezechilibrele fiscale și externe se amplifică

În România, situația finanțelor publice s-a deteriorat considerabil, deficitul bugetar crescând de la -4,3% din PIB în 2019 la -9,2% în 2020, ca urmare a măsurilor adoptate pentru atenuarea efectelor crizei. Deși pandemia a fost depășită, nivelul deficitelor a ramas ridicat: peste -6% în anii 2022 și 2023, iar în 2024 deficitul a urcat la -9,3%, cel mai ridicat din Uniunea Europeana. **Conform angajamentelor europene, România are obligația de a reduce deficitul sub pragul de -3% pâna în 2031.** În paralel, datoria publică se afla pe un trend ascendent: de la 35% din PIB în 2019 la 49% în 2023, cu estimări care indica depășirea nivelului de 58% în 2026 și a pragului de 60% în 2027.

„Consolidarea fiscală începută recent are șanse bune să mențină rating-ul de țară al României la un nivel recomandat investițiilor pentru următoarele 6-12 luni. Reducerea deficitului bugetar era imperios necesar să se întâmple, însă nu trebuie neglijat nici potențialul de creștere a inflației (alimentat atât de creșterea prețurilor la energie cât și a TVA-ului și a altor taxe) și efectul asupra creșterii economice, care la acest moment va încetini cu mult sub media ultimilor ani. La nivel micro, semnalele negative au început să se înmulțească, companiile experimentând într-o mai mare măsură scaderi ale profitabilității, cel puțin la nivel net (prin creșterea cheltuielilor cu dobânda dar și datorită taxării suplimentare) și tot mai dese probleme de lichiditate. Lichiditatea deficitara s-a manifestat în ultima instanță prin întârzierile la plata furnizorilor, a caror frecvență s-a tot amplificat în ultimii doi ani. Factorii sunt multipli, începând cu lipsa de profitabilitate, decapitalizarea companiilor prin distribuția excesivă de dividende și continuând cu extinderea termenelor de încasare către clienți într-un efort de impulsivitate a vânzarilor ori pur și simplu din lipsa de numerar disponibil. Dintre toți aceștia, poate cei mai nocivi sunt extinderea termenelor de încasare/plată, întrucât afectează mare parte din fluxul de numerar și au efect de propagare în lanț la nivelul întregii economii. Încasarile de volum de la beneficiarii de Stat pe anumite segmente, cum ar fi cel farmaceutic sau construcțiile, au loc din când în când cu întârziere de mai multe zile, contribuind la încetinirea fluxului de numerar al companiilor creditoare și implicit la creșterea riscului de insolvență.” – Mihai Chipirliu, CFA – Risk Director, Allianz Trade

Contul curent al României continua să înregistreze un deficit semnificativ. Doar aproximativ 30% din acest deficit este acoperit prin investiții străine directe, un nivel mult sub pragul considerat sigur de 75%. **Analistii Allianz Trade estimează ca deficitul contului curent va rămâne în jurul valorii de -7,5% din PIB pâna în 2026, ceea ce va accentua necesarul de finanțare externă și va crește vulnerabilitatea economiei la modificările percepției investitorilor.** În paralel, datoria externă, care scăzuse la 47% din PIB în 2019, este din nou în creștere, ajungând la 60% în 2025, cu perspective de majorări suplimentare.

Mediu de afaceri relativ favorabil, dar afectat de instabilitate politică

Mediul de afaceri din România este relativ favorabil, însă este influențat de percepția unei instabilități politice și a unor riscuri legate de corupție. Conform **Indexului Libertății Economice 2025, realizat de Heritage Foundation, România se situează pe poziția 51 din peste 180 de economii evaluate**, obținând scoruri solide în ceea ce privește drepturile de proprietate, povara fiscală, libertatea comercială și a investițiilor.

Pe de alta parte, **în clasamentul Environmental Sustainability Index al Allianz Trade, România ocupa locul 54 din 210 economii, înregistrând performanțe bune în consumul energetic și emisiile de CO₂ raportate la PIB**, dar întâmpinând provocări semnificative în domeniile reciclării, utilizării energiei regenerabile și rezilienței climatice.

Instabilitate politica și polarizare tot mai accentuata

Riscul politic sistemic este moderat, iar România beneficiază de **relații internaționale solide**, fiind membru UE și NATO și candidat la aderarea la OCDE. Cu toate acestea, **incertitudinea politica a crescut semnificativ**, afectând perspectivele de consolidare fiscală.

La finalul anului precedent, Curtea Constituțională a invalidat alegerile prezidențiale ca urmare a acuzațiilor privind interferențe externe. În contextul acestei situații, alegerile anticipate din mai 2025 au fost câștigate de candidatul pro-european Nicușor Dan. Totuși, parlamentul rezultat este profund fragmentat, înregistrând o creștere semnificativă a partidelor anti-UE și de extrema dreapta. Aceasta polarizare accentuată afectează grav capacitatea executivului de a implementa reforme economice sustenabile, generând un climat politic volatil și incert.